แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ผลการวัดการสังเคราะห์แสงของพืช ด้วยอุปกรณ์ทางแสงขนาดเล็ก

สรายุทธ์ พานเทียน สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อคำนวณค่าความถี่ของพลังงานแสงที่พืชปลดปล่อยออกมา จากกระบวนการสังเคราะห์แสงเมื่อได้รับแสงสีน้ำเงินในสถานะสมนัยโดยใช้วงแหวนสั่นพ้องขนาดเล็กแบบผสมที่มีลักษณะเป็น โพรงทำจากสารอะลูมิเนียมเกลเลียมอาร์เซไนท์ (AlGaAs) ภายในบรรจุไอออนของธาตุยูโรเพียมในการตรวจวัด แบบจำลอง สร้างจากหลักคิดทางควอนตัมซึ่งพิจารณาผลของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่กระทำกับไอออนของธาตุยูโรเพียมแบบขึ้นกับเวลาใน สองสถานะ ผลการคำนวณแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่เปรียบเทียบกับการทดลอง ได้แก่ 1. ความน่าจะเป็นในการพบอิเล็กตรอนใน สถานะกระตุ้นเมื่ออุปกรณ์อยู่ในโหมดการสั่นพ้อง พบว่า มีการสั่นและค่าลดลงตามเวลา 2. ความถี่ของแสงที่ได้จากปลดปล่อย ของพืชจากกระบวนสังเคราะห์แสง พบว่า อยู่ในช่วงเทราเฮิรตซ์ เมื่อเปรียบเทียบกับเทคนิคการตรวจวัดสเปคตรัมจะมีค่า ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 33.47 และ 12.33 ตามลำดับ ทั้งนี้ ความถี่ที่ได้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในเนื้อเยื่อของสิ่งมีชีวิต การส่งสัญญาณชีวิตสิ่งมีชีวิตแบบไร้สาย และระบบเซนเซอร์แบบต่างๆ

คำสำคัญ : สถานะสมนัย, อุปกรณ์ทางแสงแบบไม่เชิงเส้น, ระบบการสังเคราะห์แสง , ความถี่ราบี

Mathematical model for photosynthesis of plants detection probe using micro-optical device

Sarayut Pantian

Department of Physics, Faculty of Science, Thepsatri Rajabhat University

Abstract

Mathematical model of photosynthetic pigment dynamics especially plants using Rabi oscillation mode under nonlinear micro-ring resonator. The Rabi oscillation mode is consequently generated by the photosynthetic pigments and also AlGaAs material interacting with the electromagnetic field in time-domain. The simulation results have shown that the probability to find exciton in the excited state of the device with reducing frequencies at resonance is also calculated. These results are obtained for resonance states. The Rabi frequency and oscillation in the range of terahertz is obtained, in which these results similarly with the results from spectroscopy technique that errors are 33.47 and 12.33 respectively. The range of frequencies are obtained that can be useful for photosynthetic antenna and sensing applications

Keywords : Coherent state, Nonlinear optical device, Photosynthetic light harvesting system, Rabi frequency.

1. บทนำ

การสังเคราะห์แสงของสิ่งมีชีวิตเกี่ยวข้องกับการ ดูดกลืน การเก็บรักษา และการเปลี่ยนรูปพลังงานแสงหรือ อนุภาค โฟตอนที่ได้จากแหล่งกำเนิดแสงให้อยู่ในรูปของ พลังงานเคมี โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มต้นจาก แหล่งกำเนิดแสงปลดปล่อยพลังงานแสงมาตกกระทบกับ รงควัตถุสีเขียวของสิ่งมีชีวิต ได้แก่ คลอโรฟิลล์ จากนั้น คลอโรฟิลล์จะดูดกลืนแสงในช่วงชุดความถี่ค่าหนึ่งและนำ พลังงานแสงที่ดูดกลืนไปใช้เร่งอิเล็กตรอนภายในคลอโรฟิลล์ ซึ่งเดิมอยู่ในสถานะพื้นให้ไปอยู่ในสถานะกระตุ้นเพื่อให้เกิด การถ่ายโอนอิเล็กตรอนและพลังงานไปยังส่วนการ สังเคราะห์แสงต่างๆ ท้ายที่สุดจะได้น้ำตาลออกมาในวัฏจักร เคลวิน (Calvin cycle) [1-2] เมื่ออิเล็กตรอนถูกกระตุ้น แล้วย่อมปลดปล่อยพลังงานออกมาในรูปคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เพื่อทำให้ตัวเองกลับไปอยู่ในสถานะพื้น โดยพลังงานที่ ปลดปล่อยออกมาสามารถตรวจวัดได้ในรูปของสเปคตรัม เราเรียกการตรวจวัดลักษณะนี้ว่า "เทคนิคการตรวจวัด สเปคตรัม (Spectroscopy technique)"

แบบจำลองทางคณิตศาสตร์การสังเคราะห์แสงของ สิ่งมีชีวิตที่ได้รับความนิยม ได้แก่ แบบจำลองสารประกอบ โปรตีนของเฟนนา-แมทธิวส์-โอลสัน (The Fenna-Matthews-Olson model, FMO) โดยแบบจำลองนี้แสดง ถึงการถ่ายโอนพลังงานและอิเล็กตรอนในสถานะกระตุ้น (Excitation energy transfers, EET) ภายในคลอโรฟิลล์ [3-7] งานวิจัยที่ผ่านมาโดยส่วนมากสนใจการสังเคราะห์แสง ของแบคทีเรียบางชนิดในสถานะสมนัย (coherent state) [8-12] ที่มีการควบคุมสภาวะทางกายภาพเนื่องจาก แบคทีเรียมีชีวิตระหว่างการทดลองจริง จึงเป็นเหตุให้ แบบจำลองทางคณิตศาสตร์และการทดลองเกี่ยวกับการ สังเคราะห์แสงของพืชยังมีน้อยมาก ผลการทดลองทั้งหมดที่ ได้จากการสังเคราะห์แสงของแบคทีเรียมีแนวโน้มไปใน ทิศทางเดียวกัน คือ ค่าความถี่ที่แบคทีเรียปลดปล่อยออกมา อยู่ในช่วงเทราเฮิรตซ์ [13]

อุปกรณ์ทางแสง (Optical device) คือ อุปกรณ์ที่ใช้ แสงเป็นตัวการรับและส่งข้อมูล รวมถึงการสร้างและ ตรวจวัดข้อมูลต่างๆ ด้วยปรากฏการณ์ทางฟิสิกส์ ปัจจุบัน อุปกรณ์ชนิดนี้สามารถสร้างให้มีขนาดเล็กมากในระดับ ไมโครเมตรทั้งยังมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้นอยู่กับ ปัจจัยที่หลากหลาย อาทิเช่น การออกแบบวงจรของอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้สร้าง ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ ทำให้อุปกรณ์แสงเป็น อุปกรณ์แห่งอนาคตที่มีแนวโน้มนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพิ่มมากขึ้น [14-18] วงจรอุปกรณ์ทางแสงชนิดหนึ่งที่ สามารถกรองหรือแปลงสัญญาณความถี่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ให้ได้ตามที่เราต้องการ คือ วงแหวนสั่นพ้อง (ring resonator) ที่ผลิตจากท่อนำคลื่น (waveguide) จาก งานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า หากเราใช้วัสดุที่ทำจากสารไม่เชิง เส้นจะทำให้ได้ความถี่ของสัญญาณที่หลากหลายกว่าสาร แบบเชิงเส้น [19-21] ในกรณีที่ท่อนำคลื่นเป็นแบบสี่เหลี่ยม มุมฉาก (rectangular waveguide) ที่มีการบรรจุไอออน ของธาตุลงไปเราสามารถทำให้ไอออนของธาตุนั้นอยู่ใน สถานะกระตุ้นได้ด้วยการให้พลังงานแม่เหล็กไฟฟ้าที่มี ้ความถี่เท่ากับความถี่ราบี (Rabi frequency) เพื่อให้อะตอม ของไอออนอยู่ในสถานะกระตุ้นพอดี [22] จากนั้น ทำการ ตรวจวัดสัญญาณการสั่นของไอออนที่ได้ ณ ตำแหน่ง ทางออกของท่อนำคลื่น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความ สนใจในการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อคำนวณ ค่าความถี่ของพลังงานแสงที่พืชปลดปล่อยออกมาจาก กระบวนการสังเคราะห์แสงในสถานะสมนัยโดยใช้วงแหวน สั่นพ้องขนาดเล็กแบบผสมที่สร้างจากท่อนำคลื่นแบบสี่เหลี ยมมุมฉากทำจากสารอะลูมิเนียมเกลเลียมอาร์เซไนท์ภายใน บรรจุไอออนของธาตุยูโรเพียมในการตรวจวัด ทั้งนี้ ผลการวิจัยออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการคำนวณ ค่าความน่าจะเป็นในการพบไอออนของธาตุยูโรเพียมใน สถานะกระตุ้น 2. ผลการคำนวณค่าความถี่ที่ได้จากการ ปลดปล่อยของพืชจากกระบวนการสังเคราะห์แสง เพื่อ เรียนรู้พฤติกรรมการสังเคราะห์แสงของพืชแต่ละชนิดซึ่งจะ ส่งผลต่อปริมาณน้ำตาลของผลผลิตของพืช

2. ทฤษฎีและหลักการทำงานของอุปกรณ์

แบบจำลองอย่างง่ายการถ่ายโอนพลังงานและ อิเล็กตรอนในสถานะกระตุ้นของสารประกอบโปรตีนจำนวน N ตัว ที่อยู่ภายในคลอโรฟิลล์ โดยกำหนดให้แต่ละตัวมีการ เปลี่ยนแปลงได้เพียงสองสถานะจากสถานะพื้น, *S* ไปยัง สถานะกระตุ้น, S_1 เมื่อถูกกระทำจากสนามแม่เหล็กไฟฟ้า การวัดพลังงานที่สารประกอบโปรตีนปลดปล่อยออกมา เพื่อที่จะกลับเข้าสู่สถานะพื้น หรือ พลังงานผ่อนคลาย (Relaxation energy) นั้นสามารถหาได้จากการสร้างตัว ดำเนินการแฮมมิลโทเนียนรวมที่ประกอบไปด้วยสามส่วน คือ 1. ส่วนของอะตอมสารประกอบโปรตีนที่ถูกกระตุ้น, $H_{\rm ex}$ 2. ส่วนของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เข้ามากระทำกับ สารประกอบโปรตีน, $H_{\rm rad}$ 3. ส่วนของการทำปฏิกิริยากัน ระหว่างอะตอมสารประกอบโปรตีนกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า, $H_{\rm ex - rad}$ ดังสมการ

$$H_{\rm tot} = H_{\rm ex} + H_{\rm rad} + H_{\rm ex - rad} \tag{1}$$

โดยที่รายละเอียดของแต่ละส่วนเป็นไปตามสมการ ดังต่อไปนี้

$$H_{\rm ex} = \sum_{j=1}^{N} \left| j \right\rangle \varepsilon_j \left\langle j \right| + \sum_{k \neq j} \left| j \right\rangle J_{jk} \left\langle k \right| \tag{2}$$

เมื่อ |*j*> คือ สถานะของสารประกอบโปรตีนตัวที่ *j* ที่อยู่ในสถานะกระตุ้น ส่วนสารประกอบโปรตีนตัวอื่นๆ
 กำหนดให้อยู่ในสถานะพื้น ɛ_j คือ พลังงานที่พอดีการ
 เปลี่ยนสถานะหรืออยู่ในสถานะสมนัยพอดี โดยในงานวิจัยนี้
 กำหนดให้พลังงานที่ให้กับอะตอมสารประกอบโปรตีนกับ
 พลังงานผ่อนคลายมีค่าเท่ากัน J_{jk} คือ สัมประสิทธิ์ที่ได้
 จากการทำปฏิกิริยาทางไฟฟ้าระหว่างอะตอมของ
 สารประกอบโปรตีนตัวที่ *j* กับสารประกอบโปรตีนตัวที่
 k โดยงานวิจัยนี้กำหนดให้สัมประสิทธิ์นี้เป็นค่าคงที่

$$H_{\rm rad} = \hbar \omega a^{\dagger} a \tag{3}$$

เมื่อ *a* และ *a*[†] คือ ตัวดำเนินการสร้างและทำลาย พลังงานของอนุภาคโฟตอนที่เข้ามากระทำกับสารประกอบ โปรตีน ตามลำดับ

$$H_{\text{ex-rad}} = -d \cdot \widetilde{E}(t) \tag{4}$$

เมื่อ *d* คือ ตัวดำเนินการโมเมนคู่ควบทางไฟฟ้า (Electric dipole moment operator) ที่เกิดจากอะตอม สารประกอบโปรตีนกระทำกับสนามไฟฟ้า *E*(*t*) ในการ คำนวณผู้วิจัยได้ทำการประมาณค่าผลของปฏิกิริยาด้วย วิธีการการประมาณค่าคู่ควบ (Dipole approximation)

กลุ่มพลังงานในการเปลี่ยนสถานะของสารประกอบ โปรตีนจำนวน N ตัว สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ กำหนดให้เป็นตัวแปร p เราสามารถหาพลวัตร (dynamic) ที่เปลี่ยนแปลงตามเวลาของกลุ่มพลังงานได้จากการ ประยุกต์สมการของไฮเซนเบิร์ก (Heisenberg equation) ดังสมการ

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} = -\frac{i}{\hbar} \left[H_{\text{tot}}, \rho \right] \tag{5}$$

วงจรอุปกรณ์ทางแสงที่ออกแบบมาเพื่อตรวจวัดการ ปลดปล่อยพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากกระบวนการ สังเคราะห์แสงของพืชเป็นไปตามรูปที่ 1. ซึ่งเริ่มต้นจาก แหล่งกำเนิดแสงปลดปล่อยโฟตอนมากระทบกับ สารประกอบโปรตีน จากนั้นสารประกอบโปรตีนจึงเปลี่ยน สถานะไปเป็นสถานะกระตุ้นด้วยความถี่ราบีและคาย พลังงานออกมาในโหมดการสั่นพ้อง

ร**ูปที่ 1** แสดงระบบการตรวจวัดค่าความถี่พลังงานที่ สารประกอบโปรตีนปลดปล่อยออกมาจากกระบวนการ สังเคราะห์แสง

คำนวณทั้งหมดผู้วิจัยใช้โปรแกรม MATLAB ทั้งนี้ การ คำนวณใช้สมการที่ (5) อธิบายพฤติกรรมการสังเคราะห์แสง ของพืช และการสั่นของวัสดุที่ใช้ทำท่อนำคลื่น

ร**ูปที่ 2** แสดงการแทรกสอดของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่เกิดขึ้น ภายในวงแหวนสั่นพ้องแบบผสม

รูปที่ 3 และ 4 แสดงให้เห็นถึงค่าความน่าจะเป็นใน การพบอิเล็กตรอนในสถานะกระตุ้นและค่าความถี่ราบี จะ เห็นได้ว่าความถี่ที่อุปกรณ์ทางแสงตรวจวัดได้นั้นอยู่ในช่วงเท ราเฮิรตซ์ โดยสัญญาณทางออกที่ 1 จะมีความเป็นระเบียบ มากกว่าทางออกที่ 2 โดยผลการวิจัยของ Ishizaki และคณะ [13] ที่ทำการตรวจวัดการสังเคราะห์แสงของแบคทีเรียด้วย วิธีการเทคนิคการตรวจวัดสเปคตรัมให้ผลในแนวทาง เดียวกันกับทางออกที่ 2 โดยค่าความคลาดเคลื่อนของความ น่าจะเป็นในแต่ละช่วงเวลารวมระหว่างวิธีที่ผู้วิจัยออกแบบ และของ Ishizaki เท่ากับร้อยละ 33.47 ทั้งนี้ เนื่องจาก สมการที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองได้จากการประมาณค่าใน หลายส่วน

รูปที่ 3 แสดงค่าความน่าจะเป็นและความถี่ราบีในแต่ละ ช่วงเวลาที่คำนวณได้ในทางออกที่ 2

พลังงานที่คายออกมาจะถูกตรวจวัดด้วยอุปกรณ์ทาง แสงที่ใช้หลักการทำงานของวงแหวนสั่นพ้องแบบผสม [22] ซึ่งใช้หลักการเดียวกันกับการกระตุ้นสารประกอบโปรตีน กล่าวคือ พลังงานที่สารประกอบโปรตีนปลดปล่อยออกมา จะไปกระตุ้นไอออนของธาตุยูโรเพียมที่อยู่ในท่อนำคลื่นแบบ สี่เหลี่ยมมุมฉากให้เกิดการเปลี่ยนสถานะหรือเกิดการสั่น จากนั้นไอออนจะปลดปล่อยพลังงานที่มีค่าความถี่ค่าหนึ่ง เดินทางไปยังทางออกของท่อนำคลื่น จากการออกแบบวงจร ท่อนำคลื่นจะทำให้เกิดการสั่นพ้องของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ทำให้เกิดการกรองสัญญาณความถี่ที่เราสามารถนำไปขยาย ความและประยุกต์ใช้ได้

3. ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

แบบจำลองอุปกรณ์ทางแสงผู้วิจัยจากอุปกรณ์ที่ สามารถสร้างได้จากจากงานวิจัยอ้างอิงต่างๆ โดยหลักการ ทำงานภายในวงแหวนสั่นพ้องจะเป็นไปตามรูปที่ 2. ซึ่งจะ สังเกตได้ว่ามีการสั้นนำสัญญาณเข้าที่ตำแหน่งขาเข้า (Input) และมีสัญญาณออกได้ 2 ทาง คือ ทางออกที่ 1 (Output 1) และทางออกที่ 2 (Output2) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ผู้ใช้งานว่าจะเลือกใช้งานสัญญาณทางออกใด งานวิจัยนี้ใช้ ความถี่ช่วงแสงสีน้ำเงินในการกระตุ้นสารประกอบโปรตีนให้ เกิดการสังเคราะห์แสง ในส่วนของท่อนำคลื่นสร้างจากสาร อะลูมิเนียม-เกลเลียมอาร์เซไนท์ การคำนวณผู้วิจัย กำหนดค่ารัศมีของวงแหวนสั่นพ้องทั้งสองให้มีขนาด 5 ไมโครเมตร ความยาวของท่อนำคลื่น 10 ไมโครเมตร ดัชนี หักเหเชิงเส้นเท่ากับ 3.34 ค่าคงที่การดูดกลืนสองโฟตอน (two photon absorption constant) เท่ากับ 0.5 เซนติเมตรต่อจิกกะวัตต์ สัมประสิทธิ์การสุญเสียพลังงาน (linear loss coefficient) เท่ากับ 5 เดซิเบลต่อเซนติเมตร ช่วงอายุของพาหะอิสระ (free carrier life time) เท่ากับ 1 นาโนวินาที ดัชนีหักเหแบบไม่เชิงเส้นเท่ากับ 1.5×10-4 ตารางเซนติเมตรต่อจิกกะวัตต์ สัมประสิทธิ์การคัพปลิง (coupling coefficient) ทุกตำแหน่งเท่ากับ 0.2 [22] การ

รูปที่ 4 แสดงค่าความน่าจะเป็นและความถี่ราบีในแต่ละ ช่วงเวลาที่คำนวณได้ในทางออกที่ 1

รูปที่ 5 แสดงความน่าจะเป็นในการพบอิเล็กตรอนใน สถานะกระตุ้นที่วิวัฒน์ตามเวลา พบว่า เวลาผ่อนคลายหรือ เวลาที่ใช้ในการคายพลังงานออกเพื่อกลับมาที่สถานะพื้น ของสารประกอบโปรตีนอยู่ในช่วงเฟมโตวินาทีทั้งสองช่อง ทางออก เมื่อเทียบกับผลการทดลองของ Rozzi และคณะ [24] ที่ทำการทดลองหาเวลาผ่อนคลายของแบคเทีเรียที่ ได้รับการกระตุ้นจากแสงสีน้ำเงินให้เกิดการสังเคราะห์แสงมี แนวโน้มใกล้เคียงกับสัญญาณทางออกที่ 2 โดยค่าความ คลาดเคลื่อนของความน่าจะเป็นรวมในแต่ละช่วงเวลา ระหว่างวิธีที่ผู้วิจัยออกแบบและของ Rozzi เท่ากับร้อยละ 12.33

ทางออกที่ 1 (ภาพบน) และทางออกที่ 2 (ภาพล่าง)

รูปที่ 6 แสดงให้เห็นสมบัติเชิงเส้นของความเข้ม สัญญาณขาเข้ากับสัญญาณขาออก พบว่า ทั้งสองทางออกให้ สมบัติเชิงเส้นในช่วงที่แตกต่างกัน ทั้งยังมีบางช่วงที่แสดง สมบัติเชิงเส้นแบบซ้อน (Bistability) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ การเลือกช่วงความเข้มสัญญาณไปใช้งาน หรือใช้ในการ วิเคราะห์ความเข้มแสงที่ได้จากการสังเคราะห์แสงของพืชอีก ด้วย

ร**ูปท์ 6** แสดงสมบัติเช่งเสนแบบซอนของสัญญาณชอง ทางออกที่ 1 (ภาพบน) และทางออกที่ 2 (ภาพล่าง)

4. สรุปผล

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างสมการวัดการสังเคราะห์แสงของ พืชด้วยอุปกรณ์ทางแสงขนาดเล็กซึ่งทั้งสารประกอบโปรตีน และไอออนที่อยู่ภายในท่อนำคลื่นใช้หลักการพิจารณา เดียวกัน กล่าวคือ ให้อะตอมเดิมอยู่ในสถานะพื้นและถูก กระตุ้นด้วยความถี่ราบีให้ไปอยู่ในสถานะกระตุ้นพอดี จากนั้นคิดการคายพลังงานในโหมดการสั่นพ้องหรือพลังงาน ที่รับเข้าเท่ากับพลังงานที่คายออกมา แบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นจะพิจารณาเฉพาะแรงคูลอมบ์ที่ เกิดขึ้นภายในอะตอมโดยไม่พิจารณาผลจากการสั่นหรือโฟ นอน ผลที่ได้จากการคำนวณพบว่าทั้งส่วนของค่าความถี่ราบี และความน่าจะเป็นในการพบอิเล็กตรอนในสถานะกระตุ้นมี แนวโน้มเดียวกันกับงานวิจัยที่ใช้เทคนิคการตรวจวัด สเปคตรัมในช่องทางออกที่ 2 แต่ค่าความคลาดเคลื่อนของ ความน่าจะเป็นในแต่ละช่วงเวลายังมีค่ามากอันเนื่องมาจาก การประมาณค่าในการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้งานคลื่น แม่เหล็กไฟฟ้าที่ปลดปล่อยจากกระบวนการสังเคราะห์แสงที่ เราสามารถนำมาสร้างคลื่นสัญญาณที่ใช้งานในเนื้อเยื่อของ สิ่งมีชีวิต ด้วยเหตุที่มีความถื่อยู่ในช่วงเทราเฮิรตซ์ หรือการ ส่งสัญญาณชีวิตสิ่งมีชีวิตแบบไร้สายและระบบเซนเซอร์แบบ ต่างๆ ได้อีกด้วย

5. เอกสารอ้างอิง

- Hall, D. O. and Rao, K.K., "Photosynthesis," 6th edn, Cambridge, UK, Cambridge University Press, 1999.
- [2] Blankenship. R. E., "Molecular mechanisms of photosynthesis," Oxford,UK, Blackwell Science, 2002.
- [3] Fassioli F et al, "Photosynthetic light harvesting: excitons and coherence," J. R. Soc. Interface, Vol 11: 20130901, 2013.
- [4] Lim J et al, "Vibronic origin of long-lived coherence in an artificial molecular light harvesting," Nature Communications, Vol 6: 7755, 2015.
- [5] Ranger T et al, "How the molecular structure determines the flow of excitation energy in plant light-harvesting complex II," Journal of Plant Physiology, Vol 168, pp. 1497-1509, 2011.
- [6] Tessa R. Calhoun and Graham R. Fleming,
 "Quantum coherence in photosynthetic complexes," Phy. Status Solidi B, Vol 248, No.4, pp. 833-838, 2011.
- [7] Jahan M. Dawlaty et al, "Microscopic quantum coherence in a photosynthetic light harvesting antenna," Phil. Trans. R. Soc. A, Vol 370, pp. 3672-3691, 2012.
- [8] Duan H G et al, "Two-dimensional electronic spectroscopy of light-harvesting complex II at ambient temperature: a joint experimental and theoretical study," J. Phys. Chem. B, 2015.
- [9] Lewis N H et al, "A method for the direct measurement of electronic site populations in a molecular aggregate using two-dimensional electronic vibrational spectroscopy," J. Phys. Chem. B, 2015.
- [10] Oliver T A, Lewis N H and Fleming G R, "Correlating the motion of electrons and nuclei

with two-dimensional electronic vibrational spectroscopy," Proc. Natl. Acad. Sci. U.S.A, 111, pp. 10061-10066, 2014.

- [11] ong H et al, "Determining the static electronic and vibrational energy correlations via twodimensional electronic vibrational spectroscopy," J. Chem. Phys, 2015.
- [12] Lewis N. et al, "Measuring correlated electronic and vibrational spectral dynamics using line shapes in two-dimensional electronic vibrational spectroscopy," J. Chem. Phys, 2015.
- [13] Ishizaki A and Fleming G R, "Theoretical examination of quantum coherence in a photosynthetic system at physiological temperature," PNAS, Vol 106, No. 41, pp. 17255-17260, 2009.
- [14] Ibrahim T A, Grover R, Kuo L C, Kanakaraju S, Calhoun L C, and Ho P T, "All-optical AND/NAND logic gates using semiconductor Microresonators," IEEE Photonics Technology Letters, Vol. 15, pp. 1422–1424, 2003.
- [15] Chao C Y, Fung W, and Guo L J, "Polymer microring resonators for biochemical sensing applications," IEEE Journal of Selected Topics in Quantum Electronics, Vol. 12, pp. 134–142, 2006.
- [16] Forst M, Niehusmann J, Plotzing T, Bolten J, Wahlbrink T, Moormann C and Kurz H, "Highspeed all-optical switching in ionimplanted silicon-on-insulator microring resonators," Optics Letters, Vol. 32, pp. 2046–2048, 2007.
- [17] Yupapin P and N Pornsuwancharoen,
 "Proposed nonlinear microring resonator arrangement for stopping and storing light,"
 IEEE Photonics Technology Letters, Vol.21, pp. 404-406, 2009.

- [18] Thammawongsa N, S Tunsiri, M A Jalil, J Ali and P Yupapin, "Storing and harvesting atoms/molecules On-Chip: Challenges and Applications," J. Biosensors & Bioelectronics, Vol.3, pp. 14-115, 2012.
- [19] Zainol F D, N Thammawongsa, S Mitatha, J Ali, P Yupapin, "Nerve communication model by biocells and optical dipole coupling effects, Artificial Cells," Nanomedicine, and Biotechnology, pp. 1-8, 2013.
- [20] Sarapat N, K. Kulsirirat and P Yupapin, "Tissue culture with 3D monitoring by distributed ring circuits," Journal of Bisensors and Bioelectronics, Vol. 4(2), pp. 9-22, 2013.
- [21] Khunnam W, N Yongram, N Sarapat, P Yupapin, "Quantum matter generated by trapped particles," ScienceJet, Vol 2, pp. 37-39, 2013.
- [22] Yupapin P, Pantian S and Ali J, Novel design Rabi oscillation system for human quantum life detection probe, Life Sci J, 11(2), pp. 235-243, 2014.
- [23] Zyga L, "Study supports role of quantum effects in photosynthesis," The Journal of Physical Chemistry Letters, Vol.3, pp. 272-277, 2012.
- [24] Rozzi C A et al, "Quantum coherence controls the charge separation in a prototypical artificial light harvesting system," Nature communication, 2013.